

Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

17 ta' Ottubru 2019 (*)

“ Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Eżenzjonijiet – Artikolu 135(1)(b) u (d) – Tranżazzjonijiet dwar l-għoti u n-negozjar ta' krediti kif ukoll għall-immaniżar ta' krediti – Tranżazzjonijiet li jirrigwardaw id-djun, bl-eżenzjoni tal-irkupru ta' djun – Trasferiment bi qas, favur terz, ta' pożizzjoni fi proċedura għall-irkupru forzat ta' dejn irrikonoxxut minn deċiżjoni qudizzjarja”

Fil-Kawża C-692/17,

li għandha bqala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Portugall), permezz ta' deċiżjoni tat-8 ta' Novembru 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-11 ta' Diċembru 2017, fil-proċedura

Paulo Nascimento Consulting – Mediação Imobiliária Lda

vs

Autoridade Tributária e Aduaneira,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabadjiev, President tal-Awla, L. Bay Larsen u C. Vajda (Relatur), Imqallfin,

Avukat ġenerali: H. Saugmandsgaard Øe,

Reżistratur: M. Ferreira, Amministratur Prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tas-7 ta' Frar 2019,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għal Paulo Nascimento Consulting – Mediação Imobiliária Lda, minn R. Silva Lopes u A. Coelho Martins, advogados,

– għall-Gvern Portugiż, minn L. Inez Fernandes, M. Figueiredo u R. Campos Laires, bqala aġenti,

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios kif ukoll minn B. Rechená, bqala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ippreżentati fis-seduta tat-2 ta' Mejju 2019,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU 2006, L 347, p. 1, u rettifika ĠU 2007, L 335, p. 60).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Paulo Nascimento Consulting – Mediação Imobiliária Lda (iktar 'il quddiem "PNC") u l-Autoridade Tributária e Aduaneira (l-Awtorità Fiskali u Doganali, il-Portugall) dwar it-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) dovuta minn abba t-trasferiment bi qlas, favur terz, tal-pożizzjoni li PNC kellha fi proċedura ta' rkupru forzat ta' dejn li kien irrikonoxxut minn deċiżjoni qudizzjarja.

Il-kuntest quridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Skont l-Artikolu 2(1)(a) u (2) tad-Direttiva 2006/112, huma suġġetti għall-VAT, rispettivament, "il-provvista ta' merkanzija magħmula bi qlas fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabli li ta'ixxi b'ala tali" u "il-provvista ta' servizzi bi qlas fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabli li ta'ixxi b'ala tali".

4 L-Artikolu 9(1) ta' din id-direttiva jipprovdi:

"Persuna taxxabli" għandha tfisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-riżultati ta' dik l-attività.

Kwalunkwe attività ta' produttori, kummerċjanti jew persuni li jagħtu servizzi, inkluqi attivitajiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitajiet fil-professjonijiet, għandhom jitqiesu b'ala 'attività ekonomika'. L-isfruttament ta' proprjetà tanqibbli jew intanqibbli għal skopijiet ta' d'ul minnha fuq baqi kontinwa għandha b'mod partikolari titqies b'ala attività ekonomika."

5 Konformement mal-Artikolu 14(1) tal-imsemmija direttiva, "[p]rovvista ta' merkanzija" għandha tfisser it-trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjetà tanqibbli".

6 Skont l-Artikolu 24(1) tal-istess direttiva, "[p]rovvista ta' servizzi" għandha tfisser kwalunkwe operazzjoni li ma tikkostitwix provvista ta' merkanzija".

7 L-Artikolu 25(a) tad-Direttiva 2006/112 jistipula li "[p]rovvista ta' servizzi tista' tikkonsisti, inter alia, f'[...] l-assenjazzjoni ta' proprjetà intanqibbli kemm jekk hija u kemm jekk mhix soġġetta għal att li jistabilixxi titolu".

8 L-Artikolu 135(1)(b) u (d) ta' din id-direttiva jipprovdi:

"L-Istati Membri għandhom jeżentaw it-transazzjonijiet li qejjin:

b) l-għoti u n-negozjar ta' kreditu u l-immaniżjar tal-kreditu mill-persuna li tagħtih;

[...]

d) transazzjonijiet, inkluq negozjar, li jikkonfermaw kontijiet ta' depożitu u kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, qekkijiet u strumenti oqrajn negozzjabbli, imma eskluqa l-kollezzjoni tad-debitu".

Id-dritt Portugiż

9 Il-Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado (il-Kodiċi tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud), li

traspona fid-dritt Portugi? id-Direttiva 2006/112, jipprevedi, fil-punt 27(a) u (c) tal-Artikolu 9 tal-ver?joni tieg?u applikabbli g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem il-“Kodi?i tal-VAT”), li t-tran?azzjonijiet li ?ejjin huma e?entati mill-VAT:

“a) I-g?oti u n-negozjar ta' krediti, ta?t kull forma, inklu?i t-tran?azzjonijiet ta' skont u riskont, kif ukoll l-amministrazzjoni u l-immani??ar tag?hom mill-persuna li tkun tathom;

[...]

c) it-tran?azzjonijiet, inklu? in-negozjar, li jikkon?ernaw kontijiet ta' depo?itu u kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, ?lasijiet r?evuti, ?ekkijiet, kambjali kummer?jali u strumenti o?ra, bl-esklu?joni ta' tran?azzjonijiet ta' sempli?i rkupru ta' djun”.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

10 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, fix-xahar ta' Novembru 2006, PNC ing?atat, fil-kuntest tal-attività tag?ha ta' a?enzija immobiljarja, mandat esklu?iv ta' bejg? ta' art agrikola. Offerta ta' xiri ?iet proposta minn PNC lill-mandant tag?ha, il-proprjetarju ta' din l-art, i?da din ?iet mi??uda minn dan tal-a??ar, li rrifjuta li j?allas lil PNC g?as-servizz ipprovdut.

11 PNC adixxiet lit-Tribunal de Família e Menores e de Comarca de Portimão (il-Qorti tal-Familja u tal-Minuri tad-Distrett ta' Portimão, il-Portugall), sabiex tikkundanna lill-mandant tag?ha j?allasha ammont ta' EUR 125 000, dovuti b?ala l-kummissjoni tal-a?enzija immobiljarja dovuta, flimkien mal-VAT u mal-interessi moratorji sad-data tal-?las s?i?. Din il-qorti laqg?et it-talba ta' PNC, permezz ta' sentenza li saret definitiva.

12 Barra minn hekk, mill-pro?ess fid-dispo?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li peress li d-debitri?i ma ?allsitx l-ammont responsabbli g?alih, PNC ippre?entat, quddiem l-imsemmija qorti, rikors g?al irkupru forzat, sabiex tikseb l-irkupru tad-dejn dovut lilha, kif irrikonoxxut mis-sentenza tal-istess qorti, li b'kollox kien jammonta g?al EUR 170 859.62.

13 Barra minn hekk, ma huwiex ikkontestat li, fil-kuntest ta' din il-pro?edura g?all-irkupru forzat, ?iet maqbuda proprjetà immobbli li tappartjeni g?ad-debitri?i sabiex tiggarrantixxi l-?las tal-ammont dovut. Sussegwentement, il-proprjetà maqbuda ?iet a??udikata lil PNC g?as-somma ta' EUR 606 200, somma li kienet tirrappre?enta madwar 70 % tal-valur tal-imsemmija proprjetà fis-suq. Mag?ha kien hemm l-obbligu, g?al PNC, li t?allas l-e??ess lill-a?enzija ta' e?ekuzzjoni, ji?ifieri d-differenza bejn l-ammont tal-a??udikazzjoni u l-valur tad-dejn dovut lilha, flimkien mal-ispejje? ta' e?ekuzzjoni, li b'kollox jammonta g?al EUR 417 937.12.

14 Permezz ta' ftehim tad?29 ta' Settembru 2010, PNC ittrasferixxiet lil Starplant – Unipessol Lda (iktar 'il quddiem “Starplant”) id-drittijiet u l-obbligi tag?ha kollha li jori?inaw mill-po?izzjoni tag?ha fil-pro?edura ta' e?ekuzzjoni forzata li kienet g?adha g?addejja, inkambju g?all-?las tal-ammont ta' EUR 351 619.90 minn Starplant.

15 Fix-xahar ta' Ottubru 2010, minn na?a, PNC da??let fil-kontijiet tag?ha l-ammont ta' EUR 125 000 r?evut b?al korrispettiv g?as-servizzi pprovduti lill-mandant imsemmi iktar 'il fuq u ?allset is-somma ta' EUR 26 250, li tikkorrispondi g?all-ammont tal-VAT dovut f'dan ir-rigward. Min-na?a l-o?ra, hija da??let fil-kontijiet tag?ha l-ammont ta' EUR 200 369.90 b?ala “prodotti o?rajn, mhux spe?ifikati”, li kien jikkorrispondi g?all-bilan? tal-prezz im?allas minn Starplant, ammont li fuqu hija ma ?allset ebda VAT.

16 FI?24 ta' ?unju 2014, l-Autoridade Tributária e Aduaneira (l-Awtorità Fiskali u Doganali, il-Portugall) indirizzat lil PNC tfakkiriet g?al VAT flimkien ma' interessi, g?al ammont totali ta' EUR 83

647.77, wara li qieset li, fid-dikjarazzjoni tal-VAT ipprezentata minnha għall-perijodu kkonfermat, PNC ma kinitx daq l-entità fil-kontijiet b'mod korrett it-trasferiment tal-pożizzjoni proċedurali mwettqa għal ammont ta' EUR 351 619.90. F'dan ir-rigward, l-imsemmija awtorità qieset li din kienet tranżazzjoni distinta minn dik relatata mal-kummissjoni ta' azzjoni immobiljarja li kienet suġġetta għall-VAT, għaliex din kienet tikkostitwixxi t-trasferiment ta' dritt, bi qas, minn persuna taxxabli li ta'ixxi b'ala tali, li kien jaqa' ta' t il-kunnett ta' provvista ta' servizzi u li ma kien kopert minn ebda eżenzjoni prevista mill-Kodiċi tal-VAT.

17 It-Tribunal Administrativo e Fiscal de Loulé (il-Qorti Amministrattiva u Fiskali ta' Loulé, il-Portugall), adita minn PNC, laqgħet ir-rikors ta' din tal-aqar, li kien intiż għall-annullament tat-tfakkiriet tal-VAT imsemmija iktar 'il fuq.

18 Permezz ta' sentenza tal-4 ta' Frar 2016, it-Tribunal Central Administrativo Sul (il-Qorti Amministrattiva Ċentrali tan-Nofsinar, il-Portugall), adita mill-Fazenda Pública (it-Teor Pubbliku, il-Portugall), qalbet is-sentenza mogħtija fl-ewwel istanza, għall-motivi li t-trasferiment ta' dejn inkwistjoni kien jaqa' ta' t l-attività ekonomika ta' PNC, li dan kellu jtgħies b'ala provvista ta' servizzi taxxabli u li dan ma kien jibbenefika minn ebda waqda mill-eżenzjonijiet previsti fl-Artikolu 9 tal-Kodiċi tal-VAT. B'mod partikolari, din il-qorti qieset li t-tranżazzjoni kkonfermata ma kinitx taqa' ta' t l-eżenzjoni prevista fil-punt 27(a) tal-Artikolu 9 ta' dan il-kodiċi għat-tranżazzjonijiet bankarji u finanzjarji ta' għoti u ta' negozjar ta' krediti.

19 PNC appellat minn din is-sentenza quddiem is-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Portugall), billi argumentat prinċipalment li l-eżenzjoni prevista fil-punt 27(a) tal-Artikolu 9 tal-Kodiċi tal-VAT kienet applikabbli għat-tranżazzjonijiet ta' trasferiment ta' dejn, anki meta dawn kienu jitwettqu minn entitajiet oħra li ma humiex istituzzjonijiet finanzjarji. F'dan ir-rigward, hija bbaqat ruħha fuq il-urisprudenza tal-Qorti tal-ustizzja dwar id-dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni li qiegħdet trasposta fid-dritt Portugiż mill-imsemmi punt 27(a) tal-Artikolu 9, jiġifieri l-punt 1 tal-Artikolu 13B(d) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-duq mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (l-U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva"). Din id-dispożizzjoni tas-Sitt Direttiva qiegħdet irripetuta fl-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva 2006/112, direttiva li qasret u ssostitwixxiet is-Sitt Direttiva mill-1 ta' Jannar 2007.

20 Huwa f'dan il-kontest li s-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrattiva Suprema) iddeqidet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-ustizzja domanda preliminari li qiegħda:

"It-trasferiment, ta' t titolu oneru, minn persuna suġġetta għall-VAT lil terza persuna, tal-pożizzjoni proċesswali li għandha f'azzjoni eżekuttiva għall-irkupru ta' kreditu rrikonoxxut minn deqijoni qiegħdet ta' b'ala li jirriqulta mill-ksur ta' kuntratt ta' azzjoni ta' proprjetà immobbli, flimkien mal-VAT bir-rata fis-sewfa fid-data tal-qas flimkien mal-interessi moratorji dovuti jew li jistgħu jsiru dovuti sa ma jsir il-qas komplet, jaqa' ta' t il-kunnett ta' 'għoti', 'negozjar' jew 'immaniżjar' għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-eżenzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva [2006/112/KE]?"

Fuq id-domanda preliminari

21 Permezz tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva 2006/112 għandux jiġi interpretat fis-sens li l-eżenzjoni li huwa jipprevedi għat-tranżazzjonijiet dwar l-għoti u n-negozjar ta' krediti kif ukoll għall-immaniżjar ta' krediti hija applikabbli għal tranżazzjoni li tikkonsisti, għall-persuna taxxabli, f'li tittrasferixxi lil terz, bi qas, il-pożizzjoni tagħha fi proċedura intiża għall-irkupru forzat ta' dejn.

22 Preliminarjament, għandha ti?i e?aminata l-kwistjoni dwar jekk din it-tranżazzjoni tikkostitwixxi tranżazzjoni su?żetta għall-VAT.

23 F'dan ir-rigward, fl-ewwel lok, mill-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2006/112, li jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, jirri?ulta li, fi ?dan Stat Membru, huma biss l-attivitajiet ta' natura ekonomika li huma su?żetti għal din it-taxxa. Skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9(1) ta' din id-direttiva, persuna taxxabli tisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post tali attività ta' natura ekonomika. Il-kun?ett ta' attività ekonomika huwa ddefinit fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tal-imsemmija direttiva fis-sens li jinkludi l-attivitajiet kollha ta' produttur, ta' kummer?jant jew ta' fornitur ta' servizzi u, b'mod iktar partikolari, it-tranżazzjonijiet li jinkludu l-operat ta' proprjeta tan?ibbli jew inta?ibbli sabiex isir profitt minnhom fuq ba?i kontinwa (sentenza tat?8 ta' Novembru 2018, C&D Foods Acquisition, C?502/17, EU:C:2018:888, punt 29 u l-urisprudenza ??itata).

24 Għandu ji?i rrilevat li l-Qorti tal-?ustizzja di?à kellha l-okka?joni tinterpreta l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112 fil-kaw?a li tat lok għas-sentenza tat?13 ta' ?unju 2013, Kostov (C?62/12, EU:C:2013:391), li fiha qamet il-kwistjoni tal-issu?żettar għall-VAT ta' tranżazzjonijiet imwettqa b'mod okka?jonali minn persuna li di?à kienet su?żetta għall-VAT għall-attività prin?ipali tag?ha, f'ka? li fih l-attività sekondarja ta' din il-persuna, filwaqt li tikkostitwixxi attività ekonomika u hija marbuta mill-qrib mal-attività prin?ipali tag?ha, ma kinitx tikkorrispondi ma' din l-attività prin?ipali. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li persuna fi?ika, di?à su?żetta għall-VAT għal attività ekonomika li hija te?er?ita b'mod permanenti, għandha titqies b?ala "persuna taxxabli" għal kull attività ekonomika o?ra li hija te?er?ita b'mod okka?jonali, bil-kundizzjoni li din l-attività tikkostitwixxi attività fis-sens tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112 (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?13 ta' ?unju 2013, Kostov, C?62/12, EU:C:2013:391, punt 31).

25 Mill-urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta barra minn hekk li n-numru u d-daqs tat-tranżazzjonijiet ma jistg?ux jikkostitwixxu kriterju ta' distinzjoni bejn l-attivitajiet ta' operatur li ja?ixxi fuq ba?i privata, li jinsab lil hinn mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva, u dawk ta' operatur li t-tranżazzjonijiet tieg?u jikkostitwixxu attività ekonomika (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?15 ta' Settembru 2011, S?aby et, C?180/10 u C?181/10, EU:C:2011:589, punt 37 kif ukoll il-urisprudenza ??itata).

26 F'dan il-ka?, PNC qajmet xi dubji fir-rigward tal-fatt li, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, i?-?edent jista' jitqies li a?ixxa fil-qafas tal-"attività ekonomika" tieg?u, fis-sens, tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112, għar-ra?uni li l-intervent ta' PNC fit-tranżazzjoni ta' trasferiment ta' dejn inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kienet biss ta' darba, peress li l-attività ekonomika li hija te?er?ita b'mod abitwali hija attività ta' a?enzija immobiljarja.

27 F'dan ir-rigward, għandu ji?i rrilevat, b?all-Avukat ?enerali fil-punt 42 tal-konklu?jonijiet tieg?u, li t-tranżazzjoni ta' trasferiment inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali se?żet fil-kuntest ta' tilwima dwar l-irkupru forzat ta' dejn imnissel minn kuntratt konklu? fil-qafas tal-attività ekonomika taxxabli ta' PNC, li tikkonsisti fil-provvista ta' servizzi ta' a?enzija immobiljarja, ming?ajr PNC ma tikkontesta li a?ixxiet, f'dak li jirrigwarda t-tranżazzjoni li wasslet għall-pro?edura għall-irkupru forzat, fil-kuntest tal-attività ekonomika tag?ha. Għaldaqstant, it-tranżazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tid?ol effettivament fl-estensjoni diretta tal-attività ekonomika prin?ipali ta' din il-kumpanija.

28 F'dawn il-kundizzjonijiet, i?-?irkustanza li t-tranżazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, imwettqa minn persuna di?à su?żetta għall-VAT, ma tikkorrispondix mal-attività prin?ipali ta' din il-persuna u ?iet imwettqa darba biss minnha ma jeskludix li l-imsemmija persuna tkun a?ixxiet, f'dak

li jirrigwarda din it-tranżazzjoni, fil-qafas tal-attività ekonomika tagħha, fis-sens tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2006/112.

29 Fit-tieni lok, għandu jifakkar li, skont l-Artikolu 2(1)(a) u (?) tad-Direttiva 2006/112, huma sużżetti għall-VAT, rispettivament, “il-provvista ta’ merkanzija magħmula bi s’las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabli li ta’ixxi b’ala tali” u “il-provvista ta’ servizzi bi s’las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabli li ta’ixxi b’ala tali”.

30 L-Artikolu 14(1) tad-Direttiva 2006/112 jiddefinixxi l-kunsinna ta’ ożżetti b’ala “it-trasferiment tad-dritt ta’ sid li jiddisponi minn proprjetà tanżibbli”, filwaqt li l-Artikolu 24(1) ta’ din id-direttiva jiddefinixxi l-provvista ta’ servizzi b’ala “kwalunkwe operazzjoni li ma tikkostitwix provvista ta’ merkanzija”.

31 F’dan il-każ, fir-rigward tal-klassifikazzjoni, għall-finijiet tal-VAT, tat-tranżazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinżipali, ma huwiex ikkontestat li din it-tranżazzjoni twettqet “bi s’las”. Mill-proċess fid-dispożizzjoni tal-Qorti tal-ġustizzja jirriżulta li PNC ittrasferixxiet lil Starplant, bi s’las, b’mod unitarju u globali, id-drittijiet u l-obbligi kollha li jirriżultaw mill-pożizzjoni li hija kienet tokkupa fi proċedura għall-irkupru forzat ta’ dejn li kien irrikonoxxut b’deżinjoni ġudizzjarja, dejn li l-irkupru effettiv tiegħu kien iggarantit bil-qbid u l-aġudikazzjoni lil PNC ta’ proprjetà immobbli li tappartjeni lid-debitur.

32 Issa, mill-urisprudenza tal-Qorti tal-ġustizzja jirriżulta li għandu jiġi konkluż li hemm servizz uniku meta s’eww elementi jew iktar, jew atti ipprovduti mill-persuna taxxabli lill-klijent ikunu tant konnessi mill-qrib li ożżettivament jiffurmaw provvista ekonomika waċda indiviżibbli u li jkun artifiċjali li din tinqasam (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tal-10 ta’ Marzu 2011, *Bog et*, C-497/09, C-499/09, C-501/09 u C-502/09, EU:C:2011:135, punt 53, kif ukoll tal-10 ta’ Novembru 2016, *Bařtová*, C-432/15, EU:C:2016:855, punt 70).

33 Għaldaqstant, fid-dawl tal-punti tal-proċess fid-dispożizzjoni tal-Qorti tal-ġustizzja, imsemmija fil-punt 31 ta’ din is-sentenza, għandu jitqies li t-tranżazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinżipali ma tistax tinqasam artifiċjalment f’eww servizzi li jikkonsistu, minn naċa, fi trasferiment ta’ dejn u, min-naċa l-oċra, fit-trasferiment ta’ pożizzjoni proċedurali intiċa għall-irkupru forzat ta’ dejn.

34 F’dan ir-rigward, filwaqt li jirriżulta, b’alma rrileva l-Avukat ġenerali fil-punt 36 tal-konklużjonijiet tiegħu, li, fost id-diversi elementi li jikkostitwixxu l-imsemmija tranżazzjoni, l-element prinżipali jinsab fit-trasferiment ta’ proprjetà tanżibbli, jiġifieri l-immobbli aġudikat lill-persuna taxxabli, id-deżinjoni tar-rinviju ma tippreżjax jekk, qabel ma s-sentenza li tordna l-aġudikazzjoni ta’ din l-immobbli ssir definittiva, il-persuna taxxabli li l-imsemmi immobbli kien aġudikat lilha setgħet diċa tiddisponi minnha, fil-fatt, daqslikieku kienet is-sid.

35 Jekk dan kien il-każ, it-tranżazzjoni ta’ trasferiment inkwistjoni fil-kawża prinżipali, li seżżet, skont l-osservazzjonijiet ippreżentati quddiem il-Qorti tal-ġustizzja, lejliet il-urnata meta s-sentenza li tordna l-aġudikazzjoni tal-immobbli kkonfermat saret definittiva, tikkonsisti fi trasferiment ta’ proprjetà tanżibbli, jiġifieri proprjetà immobbli, minn parti li tawtorizza lil parti oċra tiddisponi minnu, fil-fatt, b’allikieku kienet il-proprjetarja ta’ dan il-beni, li jikkostitwixxi kunsinna ta’ ożżetti (ara, f’dan is-sens is-sentenza tas-27 ta’ Marzu 2019, *Mydibel*, C-201/18, EU:C:2019:254, punt 34 u l-urisprudenza ġitata). Jekk dan ma kienx il-każ, it-tranżazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinżipali tkun tikkonsisti fit-trasferiment ta’ proprjetà intanżibbli, li jkollu b’ala għan drittijiet fuq proprjetà immobbli, u jkun jaqa’ ta’t il-kunġett ta’ provvista ta’ servizzi, konformement mal-Artikolu 25(a) tad-Direttiva 2006/112. Hija l-qorti tar-rinviju li għandha twettaq il-verifiki neċessarji f’dan ir-rigward.

36 Fid-dawl tal-partikolaritajiet tat-tranżazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinżipali, kif esposti fil-punti

31 sa 35 tas-sentenza odjerna, irrISPettivament minn jekk din ti?ix ikklassifikata b?ala provvista ta' servizzi jew kunsinna ta' o??etti, din hija, min-natura tag?ha stess, differenti minn dik inkwistjoni fil-kaw?a li tat lok g?as-sentenza tas?27 ta' Ottubru 2011, GFKL Financial Services (C?93/10, EU:C:2011:700). Fil-fatt, it-tran?azzjoni li kienet is-su??ett ta' e?ami mill-Qorti tal-?ustizzja f'din is-sentenza tikkonsisti fl-akkwist, minn operatur, g?ar-riskju tieg?u, ta' djun dubju?i bi prezz ir?as mill-valur nominali tag?hom, u dwar liema l-Qorti tal-?ustizzja kkonkludiet, fil-punt 26 ta' din is-sentenza, li operatur li jixtri tali djun ma jwettaqx provvista ta' servizzi bi ?las u ma jwettaqx attivit? ekonomika li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tas-Sitt Direttiva meta d-differenza bejn il-valur nominali tal-imsemmija djun u l-prezz tax-xiri tag?hom jirrifletti l-valur ekonomiku effettiv tad-djun inkwistjoni fil-mument tat-trasferiment tag?hom. Min-na?a l-o?ra, it-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkonsisti fit-trasferiment, favur terz, bi ?las, tad-drittijiet u l-obbligi kollha bba?ati fuq il-po?izzjoni li persuna taxxabli tokkupa fi pro?eduri g?all-finijiet tal-irkupru forzat ta' dejn li ?ie rrikonoxxut b'de?i?joni ?udizzjarja.

37 Mill-kunsiderazzjonijiet pre?edenti jirri?ulta li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija su??etta g?all-VAT, skont l-Artikolu 2(1)(a) jew (?) tad-Direttiva 2006/112.

38 Fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk din it-tran?azzjoni taqax ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva 2006/112 dwar "l-g?oti u n-negozjar ta' kreditu u l-immani??jar tal-kreditu mill-persuna li tag?tih", g?andu ji?i osservat li, b?alma rrilevaw il-Gvern Portugi? u l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet tag?hom u b?alma enfasizza l-Avukat ?enerali fil-punt 61 tal-konkluzjonijiet tieg?u, i?-?irkustanzi li wasslu g?all-kaw?a prin?ipali, evidentement, ma jirrigwardawx "kreditu" li jikkonsisti fit-tpo??ija fid-dispo?izzjoni ta' kapital, debitament im?allas bl-g?oti ta' interessi jew bi ?las iddifferit tal-prezz tax-xiri ta' o??ett a??ettat minn fornitur, bil-?las ta' interessi sabiex jit?allas dan il-kreditu (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal?11 ta' Lulju 1996, Régie dauphinoise, C?306/94, EU:C:1996:290, punti 16 sa 19; tad?29 ta' April 2004, EDM, C?77/01, EU:C:2004:243, punti 65 sa 70, u tat?18 ta' Ottubru 2018, Volkswagen Financial Services (UK), C?153/17, EU:C:2018:845, punt 36 u l-?urisprudenza ??itata). Fil-fatt, mid-de?i?joni tar-rinviju ma jirri?ulta bl-ebda mod li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kienet i??ib obbligu, g?al Starplant, li t?allas interessi inti?i sabiex jit?allas kreditu li kien ing?atalha.

39 Konsegwentement, jekk jitqies li din it-tran?azzjoni ti?i kklassifikata b?ala provvista ta' servizzi mill-qorti tar-rinviju, tali tran?azzjoni ma taqax ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva 2006/112.

40 Barra minn hekk, kuntrarjament g?al dak li PNC sostniet matul is-seduta quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet li jinsabu fil-punti 33 u 35 ta' din is-sentenza, it-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma tistax, fi kwalunkwe ka?, titqies fis-sens li tirrigwarda "djun" u, g?aldaqstant, ma taqax ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(d) tad-Direttiva 2006/112, g?at-tran?azzjonijiet dwar id-"debiti [...], imma esklu?a l-kollezzjoni tad-debitu".

41 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti kollha, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni li huwa jipprevedi g?at-tran?azzjonijiet dwar l-g?oti u n-negozjar ta' krediti jew l-immani??ar ta' krediti ma huwiex applikabbli g?al tran?azzjoni li tikkonsisti, g?all-persuna taxxabli, fit-trasferiment lil terz, bi ?las, tad-drittijiet u l-obbligi tag?ha kollha li jori?inaw mill-po?izzjoni tag?ha fil-pro?edura inti?a g?all-irkupru forzat ta' dejn li kien irrikonoxxut b'de?i?joni ?udizzjarja u li l-?las tieg?u kien iggarantit bi dritt fuq proprjet? immobbli li kienet ?iet a??udikata lil din il-persuna taxxabli.

Fuq l-ispejje?

42 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta'

kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 135(1)(b) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni li huwa jipprevedi g?at-tran?azzjonijiet dwar l-g?oti u n-negozjar ta' krediti jew l-immani??ar ta' krediti ma huwiex applikabbli g?al tran?azzjoni li tikkonsisti, g?all-persuna taxxabbli, fit-trasferiment lil terz, bi ?las, tad-drittijiet u l-obbligi tag?ha kollha li jori?inaw mill-po?izzjoni tag?ha fil-pro?edura inti?a g?all-irkupru forzat ta' dejn li kien irrikonoxxut b'de?i?joni ?udizzjarja u li l-?las tieg?u kien iggarantit bi dritt fuq proprjeta' immobbli li kienet ?iet a??udikata lil din il-persuna taxxabbli.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Portugi?.